

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Hozzászólás.

A nyár folyamán, e lapok hasábjain a t. szerkesztő ur ismertette a rendezett tanácsú várossá való átalakulás alkalmával szerkesztett szervezési szabályrendeletet, kérve a hozzáértőket, hogy bírálják meg és szóljanak hozzá, nehogy szokás szerint — eső után jajgassunk köpenyegért. E cikkében egyre-másra vonatkozólag meg is tette szerkesztő ur helyes, ellenkező megjegyzéseit. Azóta magam is áttanulmányoztam a dolgot, legyen szabad tehát — ha kissé elkésve is — élnem a szerkesztő ur szives engedelmével és a következő ellenvéleményt előadni:

A szervezési szabályrendeletre vonatkozólag általánosságban megjegyzem, hogy az így, amint megszerkesztett Fogaras nagyközségnek rendezett tanácsú várossá való átalakulásában, nem előnyére, hanem hátrányára fog szolgálni és a szabályrendelet átolvasásával azon meggyőződésre jutottam, hogy a mélyen tisztelt városatyák, akik a várossá való

átalakulást nem óhajtják, a szabályrendelet ily módoni megszerkesztésével a városnak létezését és fenntartását lehetetlen körülmények közé hozni, a tisztviselők munkakörével pedig a restantiás állapotok megteremtését szándékoznak elérni.

A magam részéről igenis a legkivánatosabbnak tartom, a nagyközségi szervezetből rendezett tanácsú várossá való átalakulást.

Amint az ember csak egészséges szervezettel mondható munkabírónak, úgy egy város is csak a megfelelőleg szervezett tisztviselői karral fog tudni a közszolgálatában kifogástalan kötelességének megfelelni, mert: a rend. tanácsú várostól mindjárt kezdetén is a város közönsége ügyes-bajos dolgaiban a gyors közigazgatási intézkedést fogja kívánni, a nehézkes és késedelmes városi szolgálat pedig, mint a nagyközségi szolgálatban is, csak a közönség elégedetlenségét fogja elismerésül kivívni.

Fel nem tételezem ugyan, hogy a

város nemes képviselőtestülete a szervezési szabályrendelet tervezetéből némely állásokat csak azért hagyott volna ki, hogy azoknak feltétlen szükséges voltáról ne lett volna meggyőződve, hanem azt hiszem, hogy a szervezési szabályrendelet gyakori módosításaival s új állások beállításával, a városi pótadónak évről-évre való emelkedését szándékolja talán kitolni és a kihagyott, de a közönségnek nem előnyére szolgáló új állásokat is talán csak ekkor szándékolná szervezni, amidőn a közönség elégedetlenségét a városra és annak tisztikarára hangoztatni fogja.

A városi szervezési szabályrendelet I—V. fejezeteivel, úgy, amint megalkotottat egyetértek, azonban a VI. fejezetben az előjáróság tagjai közül a városgazdai és számvevői állást és a rendőralkapitányi állást mint nélkülözhetlen állásokat felvéve nem találom, holott a városgazdára szükség van, legfőképp a városi javaknak az arra rendszerezett egyénre való felelőség és ellenőrzés melletti kezelése miatt is, másrészt, hogy

TÁRCA

A LEGSZOMORUBB DAL.

A szép tavasznak, forró nyárnak
Örökre vége, vége;
Fehérlő hajjal, fáradt lábbal
Megyünk a tél elébe.
S élünknek nem lesz soha többé
Vidám, se bus regénye.

Se boldog szerelemtől nem fog
A szívünk lázban égni,
Se édes, kinos gyötrelemtől
Nekünk már nem kell félni.
Bolygunk busan, árván, egyedül
S kérjük: így minek élni?

S e kérdésre felelet nincsen,
Még biztatni se mernek,
Ifju legények lesajnálják,
A lányok kinevetnek.

Szemünkbe köny gyűl s úgy siratjuk
Végét a szerelemnek.

Siratjuk s gyávák vagyunk mégis
Itt hagyni e világot,
Melyben nem álmodunk mi többé
Ragyogó, fényes álmot.
S mely nem nyújt nekünk soha többé
Szerelmi boldogságot.

Érezzük, hogy mindennek vége,
Hogy elszált ifjuságunk,
S rőszak helyett kórók zörögnek
Az uton, merre járunk.
S érezzük, hogy ez a világ
Már nem a mi világunk.

D gyávaságból maradunk
S bandukolunk a télbe,
Tengetjük busan napjaink,
Többé mit sem remélve.
És így halunk mi kétszer meg,
Az egy haláltól félve . . .

Vértesy Gyula.

Látképes levelező-lapok.

közi: Halmy Gyula.

Bevallom: nem vagyok postás kisaszszony, mégis alkalmam volt elolvasni azokat a látképes levelező-lapokat, melyeket a divatos közlés szerint a Jenő fiu és a Kató bakfis váltottak egymással.

Azt hiszem, nem sértem meg a levéltitkot, ha Jenő barátom magyarázatai kapcsán néhányat ezek közül bemutatok Önöknek.
Első sorozat

A liba, a vadmacska, a kut és a rácsoskapu.

1.

Jenő — Katónak
a tánemulatság után, melyen Jenő Katót „kisliba”-nak nevezte. A képen öt apró liba látható, a középsőre e név van írva: „Kató.”
„Csak egy liba van a világon!”

2.

Kató — Jenőnek
miután a mulatság reggelén Jenő ur a Katóék ablaka alatt duhajkodott. A kép egy be-
rugott cseh trombitást ábrázol; ráírva: Jenő.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, vándorlást, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

gondoskodva legyen a városi szervezetben, hogy a város köztisztasága folytonos éber figyelem alatt legyen.

A rendőralkapitányi állás szintén feltétlenül szükséges, már azon okból is, hogy a rendőrkapitányt betegsége és távolléte alatt legyen ki helyettesíteni is tudja.

A XI. fejezet 16. §. 2. pont 2-ik bekezdésből kihagyandónak tartom, hogy „Ha bármely hivatalos kötelesség teljesítésében mulasztást, hanyagságot tapasztalna, joga van a teendők teljesítésével más tisztviselőt, közeget megbízni s azt a hagyag tisztviselő, vagy közeg fizetése terhére jutalmazásra véleményezni.“ E helyett vételessék fel, hogy „a hanyag tisztviselők ellen szigorú kötelessége a fegyelmi eljárás bevezetését a szükséghez képest megindítani.“

Ugyanezen fejezet 29. pontjában beveendő volna, hogy felügyel a városgazda kezelése alatt lévő, esetleg a város által haszonbérbe adott földekre stb.-re.

A 30. pont az újonnan szervezendő városgazdai állás teendői közé volna átadandó.

A 31. pont kiegészítendő volna, hogy a városgazda által teljesítendő munkálatokról, amely munkálatok elkészítéséhez az előzetes jóváhagyás megszerzendő, a munkálatokról és anyagbeszerzésekről, a vételjogosult által kiállított nyugtákat átveszi, felülvizsgálja és láttamozza.

A XII. fejezet 17. §-ára vonatkozólag miután a közigazgatási tanácsos tulterhelt munkakörrel szándékolatik szerveztetni, a munkakörébe felvett 5.,

6., 7., 8. pontokat a szervezendő városi rendőralkapitányi állás teendői közé tartom átadandónak. A 11. pontra vonatkozólag a községi biráskodást átadandónak tartom a szervezni kért városgazdai állás, illetve főjegyző ügykörébe, akik egyuttal, mint községi bírák is szerepelnének. A 13. fejezet oly terjedelmes munkakört szab meg, hogy annak megfelelni az adóügyi tanácsos mint számvevő képtelen lesz. Ezért szükségesnek tartom, hogy egy külön számvevői állás szerveztessék, aki az ellenőrzés tekintetében a fennálló törvények értelmében járjon el és az adóügyi tanácsos számszaki munkálatait felülvizsgálja, mert az adóügyi tanácsos saját magát mint számvevő is ellenőrizni nem tudja, de másrészt közismert dolog az, hogy a nagyközségi szervezetben is az adóügy és azzal kapcsolatos ügyek már most két tisztviselőt kívánnak, tehát a városi szervezetben egy tisztviselő összevont munkakörben képtelen lesz a szabályrendeletileg megállapított munkakör teendőit elvégezni.

A XIV. fejezet 19. §. főjegyzői munkakörre vonatkozólag bátorkodom megjegyezni, hogy az ugy, amint van a maga egészében rá vall, hogy ezen állásra a szabályrendelet készítője reflektál, mert ami jövedelmező, az mind az ő munkakörébe van felvéve. Másrészt pedig az egész munkaköre hangzatos mondatokból áll, azonban a gyűlési jegyzőkönyveken kívül fontosabb teendő számára előírva nincs. Így a 6. pontot átlehetne adni teljesen a rendőrkapitányságnak és a 7. pontban említett lakhatási

engedélyek kiadása alatti eljárás volna csak számára fenntartandó, de, hogy a hivatalos órák pontos betartásához kötve legyen, esetleg a községi biráskodást is a városgazda helyett neki kellene átadni. A 11-ik pontra nézve megjegyzem, hogy az adóügyi tanácsosnak volna átadandó. 12-ik pont a rendőrkapitányság hatáskörébe tartozik, a 14. pont szintén a rendőrkapitányság ügykörébe tartozik. 17. pont átadandó volna a városgazdai ügykörbe. A 18. pont egy fejős tehénnek látszik, amely részletezve megosztandó volna a jegyző, mint közgyámmal. A 19. pontból kihagyandónak tartom, hogy az anyakönyvi ügyeket a helyettesével együtt elinhtézesse, hanem igenis határozottan ezen pont körül irandó volna eképpen: „a főjegyző egyuttal anyakönyvvezető és az anyakönyvi ügyeket elintézni köteles, a helyettes őt szabadság, vagy betegsége alatt csak helyettesítheti.“ Ugy látszik, hogy a városi főjegyzői állást csak dirigálásra tervezik, munka nélkül. Ép azért a szabályrendelet gondoskodjék arról, hogy luxus-állások ne legyenek, hanem mindenkinek munkaköre határozott körvonalokban legyen körülírva.

A XV. fejezet jegyző és közgyámnál a 8. pontban felveendő volna, hogy helyettesíti a főjegyzőt szabadság és betegség alatt minden teendőiben és egyuttal a főjegyző akadályoztatása esetén a polgármester intézkedésére anyakönyvvezető helyettes is. Felveendő volna egy 9. pont is, hogy a magán felek részére szükséges magánmunkálatokat a fennálló vármegyei szabályrendelet sze-

„És az az egy liba sem tudott a mult éjjel a gunárok gágogásától aludni.“

3.

Jenő ur egy hétig morfondiroz, majd fog egy levelező lapot, melyre „Sulamit, a vadmacska és a kut“ van rápingálva és ráírva:

„Csak egy hiba van a világon! Ésha ezt a hibát az én Szulamitom el nem nézi, én akkor leszek olyan vadmacska, hogy a kutba ugrom!“

4.

Kató ugyanolyan Szulamitos levelezőlapot küld Jenőnek:

„A kutban nem a vadmacskának, hanem Szulamitnak van kelye. — — — — —
Kutba estem! — — ki huz ki?
Szulamit.“

5.

Jenő — Katónak. A kártyán Komáromi Mariska színművésznőnek arcképe mosolyog.

„Komáromi jó Szulamit,
De én magát tapsolom . . .
Soh'se féljen! majd kihuzza
Szulmitot — Absolon! . . .
— — — (De mikor??!!)“

Kató igen szép „gyöngyös“ lapot tesz a postára Jenőnek:

„Zöldre van a, zöldre van a rácsos kapum festve,
Ott várom Absolont minden este . . .“

7.

Néhány nap mulva Kató olyan levelezőlapot kap Jenő től, amelyben semmi egyéb nincs, mint két csókolódzó galamb és e szavak:

„A feledhetetlen est emlékéül!“

8.

„Kató átlátszó kártyán ezt írja Jenőnek:

Egy jóakarója tudatja Önnel, hogy az a bizonyos rácsos kapu még mindig zöldre van festve!“ . . .

*

Második sorozat.

A gummi-köpönyeg és az esernyő, vagy:

Kató, az izgató igazgató.

1.

Kató — Jenőnek. Képen apró gyerekek láthatók, amint az utcán illedelmesen köszönnek. Jenő t. i. egy délután a Gasser Birivel sétált, beszéd közben nem vette észre az utca másik oldalán lebegő Katót és nem köszönt neki.

„A jó iskolás gyermek
Köszön minden embernek!“

2.

Jenő — Kató-nek küld egy lapot, amelyen egy kopasz ur cilindert megemelve, a földig hajtja magát, ráírja:

„Minekutánna, annak előtte, jóllehet, ámbátor mégis, mindazonáltal tudniillik, azaz hogy tulajdonképen, ha csak majd akkor, tehát tegnapnál, tegnapelőtnél, még azelőtnél is sokkal különb, mézes-mázos, rumos, kávé, teás-szilvóriumos, aranyos, gyémántos, tulipántos, csokoládés, kibeszélhetetlen gyönyörű, rettenetesen borzasztó, valóban eredeti, ékes alakú, pompás, érdemek- és érvényekben gazdag, szép, tiszteletreméltó, szentséges és legalázatosabb jó napot, —

„mindezeknek utána pedig a dolog rendi és módi szerént, valamint mindenkor ugy most is kiváltképen kitűnő, — minélfogva, annál-fogva édes, csendes, békességes nyugodalmas jó éjt kívánok!“

3.

Kató megír egy anziktot, amelyre egy köpenyeges ur van festve:

„Késő eső után a gummi-köpönyeg!“

4.

Jenő elkeseredésében nagyot mulat és a koresmából ír Katónak olyan lapon, melyen egy lumpuló kompánie diszleg:

rint a főjegyzővel megosztva állítja ki, a polgármester együttes aláírása mellett.

A XVI., XVII., XVIII. és XIX. fejezetek, amint megvannak alkotva elfogadhatók.

A XX. fejezet 4. pontjában felvett „továbbá a heti- és országosvásárok alkalmával felhajtott állatokat egészségügyi szempontból ellenőrizi“ kihagyandó volna, mert: arra vonatkozólag az állat-egészségügyi törvény intézkedik, hogy a vásártartásra jogosult tartozik az állat-egészségügy tekintetében szerződött szakértőről gondoskodni.

Miután pedig Fogaras városában a vásártartásra jogosult nem a község, hanem az ev. ref. egyház, tehát a község alkalmazottja, illetve tisztviselője ezen teendővel meg nem terhelhető.

A 26. §-ban a délutáni 2 óra 3 órára volna átírandó.

A 27. §-nál a 3. és 4. pont a rendőrbiztos teendői körül kihagyandó, mert a 6. pont szerint a rendőri szolgálatnak közvetlen ellenőrzője is, de másrészt a rendőrkapitánynak a marhalvelek kiállításával semmi köze, tehát ezen teendők egyik városi segédzemélyre volnának átruházandók, az állatorvos felügyelete alatt.

A XXI. fejezetnél sehol sem találok a városi szervezetbe megállapított kezelési könyvek mintázatát, ez pedig feltétlen szükséges és megállapítandó.

A XXII., XXIII., XXIV. fejezetek elfogadhatók, a XXV. fejezet az előjáróság tagjainak javadalmazására vonatkozólag a második pontnál a közigazgatási tanácsnoknak fizetését 2600 koro-

nában, az adóügyi tanácsnoknak fizetését 2000 koronában, a jegyző és közgyám fizetését 1800 koronában, a rendőrkapitány fizetését 2600 koronában, a pénztárnok fizetését 1800 koronában, a tanácsi iktató stb. fizetését 1400 koronában, a rendőrbiztos fizetését 1200 koronában kérem megállapítani, mert a megállapított összegek oly csekélyek, hogy azokból tisztviselők állásuk tekintélyét fenntartani képtelenek. Együttal pedig kérem a tisztviselők sorába felvenni a rendőralkapitányi állást 2000 korona fizetéssel és 400 kor. lakbérrel. A számvevői állást 1400 kor. fizetéssel, 300 kor. lakbérrel, a városgazdai állást 1400 kor. fizetéssel, 300 kor. lakbérrel.

A 39. §. napi- és fuvardijaknál kérem körülírni, hogy a polgármestert a város külterületén csak 2 km.-ren kívüli távolságra illeti meg a napidij s ugyszintén a többi tisztviselőket is. A napidijakra pedig, amennyiben a város határán kívüli és egy napnál tovább terjedő kiküldetésről van szó, a következőkben kérem megállapítani: a polgármesternek 8 kor., közig. és adóügyi tanácsnoknak 6—6 kor., főjegyző, jegyző, pénztárnok, ellenőr, orvos, állatorvos, városgazda, számvevőnek 5—5 kor., a rendőrkapitány részére 7 kor., az alkap. részére 6 kor. napidij, a többi alkalmazottakra a felvett 4 és 3 kor. állapítassék meg.

A XXIX. fejezetnél 49. §-t a városra nézve igen terhesnek tartom, azt hiszem, hogy az átalakulással a város, nem kötelezhető arra, hogy a nagyközségi szervezetben volt tisztviselőket e szabályren-

delet alapján okvetlenül átvegye, mert a nagyközség megszűnik. Minthogy pedig Fogaras nagyközség megszűnik lenni, mint rend. tanácsu város nem köteles a régi alkalmazott, nagyközségi címekkel ellátott tisztviselőkkel működni, hanem a választással a képviselőtestület teljesen szabadon választ megfelelő képzettséggel bíró tisztikart és nem kötheti le magát, de jogilag le sem köthető, hogy leltárilag átvegyen mindent, még a nem megfelelő tisztviselőket is. Tehát ezen paragrafus az 50. és 51. §-sal együtt kihagyandó volna és legfeljebb a városi képviselőtestület utasítandó volna, hogy az életfogytiglan választott, de a nagyközségi szolgálatból a város szolgálatába át nem vett községi tisztviselők iránt, amennyiben nyugdíjigényük még nem volna meg, a megfelelő végkielégítésről gondoskodjék.

Ezekben kívántam röviden elmondani a szabályrendeletre vonatkozó nézetimet, kérve a közönséget, olvassa el, tanulmányozza ezt az ügyet, mert itt mindnyájunk szigorú érdeke forog szóban. Egyben köszöntet mondom a t. szerkesztő urnak azon önzetlen fáradozásaiért, amelyet e fontos ügyben minden alkalmalmmal elkövet.

Egy érdeklődő.

A rendőrség átalakítása.

Most, hogy végre eljutottunk a rendezett tanácsu várossá való átalakuláshoz, érthető érdeklődéssel nézünk a választások és az átalakulás egyéb eseményei elé! Mulattat minket az a tülekedés, amely már is észrevehető a még nem is szervezett új állások elnyerésénél, pedig, aligha fog egyesek vérmes reménye teljesülni, — már amelyek a rendőrségre vonatkoznak — mert hát agilis főispánunk Széll József egy megszivlelendő új eszme keresztülvitelén fáradozik és mi örömmel hisszük, hogy üdvös és célszerű terve — melyet alább ismertetünk — dülőre is fog jutni a város haladását és fejlődését elősegítve. A terv, melyet főispánunk most tanulmányoz és érlel, nem egyéb, mint az, hogy a városi rendőrséget megszüntesse és ennek munkáját és kötelelességeit — úgy mint az másutt is van már — a m. kir. csendőrség megnagyobbított létszámu és a helyzethez mértén kibővített hatáskörű legénysége végezze.

Magyarország néhány városában már várakozáson felül bevált ez a módszer és épen azért hisszük, hogy nálunk is célra fog vezetni.

Rendőrségünk jelenlegi szervezete alapján véve rossz. Nem bír megfelelni feladatának, örökös visszasságok és panaszok kutfeje. Távol áll tőlünk, hogy ezzel bárkit is személyében, vagy hivatali működésében is gáncsolni akarnánk, hiszen ennek igazán nem volna értelme, mert minden okos ember jól tudja, hogy a rossz törvények határozata alatt szolgáló, keze-lába megkötött tisztviselő, — legyen az hivatalnok, vagy egyszerű rendőr — nem képes eredményt elérni. Nemcsak nálunk, mindenütt így van ez az egész országban. Olvassuk el csak a fővárosi, vagy

„A gummi-köpönyegnek az eső után is van két haszna:

1. a gummival kiradirozhatjuk az esetleges hibákat, s ha ez nem tetszik, akkor

2. a köpönyeget a multakra borithatjuk!“

— — — Másfélheti fegyverszünet. — — —

5.

Szakadó zápor. Jenő esernyővel az utóán. Messziről meglátja Katót, ki egy boltból jön ki esernyő nélkül. Jenő elővesz egy képes levelező-lapot és ezt írja rá:

„Dacára a gummi-köpönyegnek, mint gentleman felajánlom Önnek az esernyőmet!“

— Katóhoz siet s a lapot szóltanul átnyújtja. —

6.

Kató a levélkét olvasván, kikapja Jenő kezéből a ceruzát, kicsiny táskájából „izgatók a makkal“ fülirásu képes-kártyát vesz elő és ír:

„Ha valóba gentleman, akkor az esernyő alatt ne izgasson többé a gummi-köpönyeggel!“

A kártyát Jenőnek adja. Az esernyő alatt szóltanul tovább mennek.

7.

Jenő menet közben még egy tartalékba

helyezett lapot ír, mialatt az esernyőt Kató veszi a kezébe:

„Hát izgatok az esernyővel!“

8.

Kató az esernyőt Jenőnek adja és a „zölddel rontok“ felirásu kártyán így válaszol:

„Izgathat, de engem nem igazgathat.“

9.

Katóék házához érnek. Jenő az utolsó lapját is kihalássza zsebéből:

„Akkor hát maga igazgasson engemet.“

10.

Kató a rácsos kapunak támaszkodva, szép rózsás kártyán ezt feleli:

„Jöjjön be hozzánk, ott majd igazán megigazgatom!“

— — — Bemennek. — — —

11.

Másnap Jenő két égő szívvvel ékesített lapot ad fel postán Kató-nak:

„A bájos igazgatónőnek az egyesület nevében jegyzőkönyvi hála és meleg elismerés szavaztatik, — egyszermind fölkéretik, hogy szerény intézetünket még legalább százezerszer igazgassa...“

bármely más városi ujságokat, mindenik -- a felszínen mozogva -- a rendőrséget üti, gunyolja, szólja, nem gondolja meg, hogy talán nem is annyira az emberben, mint magában a szervezetben van a hiba.

A dolgok mélyére látó, szorgalmas és fáradságot nem ismerő főispánunk azonban régen rájött, hogy valami hibának kell itt lennie és oda hatott, hogy a helyzetet teljesen átismerve, segítséget találjon. És ezt, a fent jelzett tervben meg is találta.

Főispánunk célszerű eszméje szerint a városi rendőrséget feloszlatja, csupán két vagy három embert tartva ott, akik a kisebb-szerű csendzavarásokat, beborozott emberek botránys viselkedését stb. intézik el. A többi a csendőrség végzi és ez a jóhírű, az egész országban olyan szép eredményeket elért, kitűnő szervezet, bizonyára egycsapásra rendbehozza a már-már lehetetlen állapotokat, amelyeket a rendőrség célszerűtlen szervezete hozott magával.

Erkölcsei előnyeitől eltekintve, anyagilag is hasznos e terv a városra, amely így megszabadul a rendőrség súlyos anyagi terheitől és ez is egyik megbecsülhetetlen előnye az új tervnek, amelynek sikerültén egy percig sem kételkedünk, mert hiszen főispánunk erélyes és munkás kezeibe van letéve a dolog és így bizonyára meg lesz a kellő eredmény.

Lapunk más cikkében közöljük Széll főispán leiratát ez ügyben és a dolog további eseményeit élénk érdeklődéssel kísérjük, időről-időre értesíteni fogjuk közönségünket ez életrevaló, gyakorlati terv különböző állapotáról.

Ugy látszik — hála Isten — jó uton vagyunk, amennyiben főispánunk nem a rideg paragrafusok, hanem a maga tevékeny szelleme szerint veszi kezébe a dolgokat s nem aktákkal, hanem személyesen intézkedik s viszi keresztül a fontos ügyeket a minisztériumokhoz.

H. Gy.

A főispán dolgozik.

Személyesen győzöttünk meg főispánunknak Fogaras nagyközség előljáróságához a rendőrség ujjaalakulása tárgyában kiadott alábbi leiratáról:

„Általánosan ismert azon körülmény, hogy a nagyközség rendőrsége távolról sem felel meg a közrend és közbiztonság fontos követelményeinek.

A rendőrlegénység nagyrészt oly elemekből áll, amelyek ezen fontos szolgálatra nem alkalmasak, mely hiány abban leli magyarázatát, hogy a csekély díjazás miatt az intelligencia kellő fokán álló és arra hivatott egyének nem szívesen vállalkozhatnak rendőri szolgálatra.

A vidéki rendőrségeknek ezen országiszerte észlelhető fogyatkozása mellett azon körülmény is latba veendő, hogy a rendőrség fegyverhasználatára feljogosítva nem lévén, még a legjobb akarat és tudása mellett sem képes azon energiát kifejteni, amelyre hivatva van.

Ezen röviden vázolt okok indították több városban és községben az

illetékes köröket arra, hogy a községi rendőrség feloszlatása mellett a helyi rendészeti szolgálatra a m. kir. csendőrséget vegyék igénybe. Ezen rendszer, melynek általánosan elismert előnyeit bővebben fejtegetnem felesleges, kitűnően beváltott pl: Pancsova városban és Dicsőszentmárton nagyközségben is.

Midőn a nagyközségnek rendezett tanácsu városává való átalakulása küszöbön áll, szükségesnek látom a nagyközség képviselőtestületének figyelmét ezen nagy horderejű kérdésre azzal felhívni, hogy azt komoly és beható tárgyalás alá vegye és kérné fel a magas kormányt, hogy a rendőri szolgálatra a m. kir. csendőrséget rendelje ki, természetesen kimutatásával annak, mily anyagi hozzájárulással hajlandó és képes Fogaras községe az ebbeli kiadások fedezésében résztvenni.

Nézetem szerint kimutatandó volna a r. t. városi szervezési szabályrendeletben, hogy ez esetben egy őrmester és 2 rendőr kivételével a rendőrlegénység többi része feloszlatatik és a csendőrségi hozzájárulás képen felajánlandó volna azon költség, mely a rendezett tanácsu város eddig tervezett egész legénységének fenntartására előirányozva van.

Megjegyzem, hogy a fentti számú rendőrlegénység megtartása azért szükséges, mert bizonyos rendészeti teendőkre pl: ittas emberek bekísérésére a csendőrség nem használható.

Felhívom ennél fogva az előljáróságot, mikép ezen leiratomat mielőbb terjessze a képviselőtestület elé és a hozandó határozat jegyzőkönyvi kivonatát hozzám terjessze be, — részemről hajlandó lévén a határozat mérlegelése után a magas kormánytól a szükséges lépéseket támogatólag megtenni.

Fogaras, 1907. szept. 21.

S z é l l, főispán.

H I R E K.

Elischer József távozása.

Ezelőtt egy pár héttel még a főigazgatók Nesztora — hivatalos kiküldetésében — közöttünk időzött s az ő megszokott és humorával, páratlan játszi kedélyével oda vetette tréfásan: „no én ide többet nem jövök, nem megyek hospitálni stb.“ . . . Akkor még könnyen vettük ezeket a röpke szavakat, nem tulajdonítván azoknak komoly háttérrel s most halljuk a ránk nézve leverő hirt. hogy a nagyszabeni tankerület érdemekben gazdag főigazgatója nyugalomba megy. E rövid hír érthető sajnálkozást kelt a tanügy körében, hiszen mind, akik ismertük őt, — akik éreztük szeretetteljes gondoskodását, mellyel minden iskolát, tanárt és tanuló körülfogott — jól tudjuk, hogy ő azon istenkegyelméből való tanfőúr volt, aki egyenesen ez állásra termett és akihez hasonló főigazgatót nem egyhamar találtunk s találunk az országban.

Érdemdu pályája események- és eredményekben gazdag volt. Bár nem Erdély szülőtte, hűségesen gyarapította huszonnégy évi főigazgatósága alatt Erdélyt tanügyi és kulturális téren. Gömböbányán született 1843-ban és gimnáziumi tanulmányait Eperjesen és Debrecenben végezte. Azután theológiát hallgatott s külföldre ment. A berlini, jeni, greifswaldi, rostoki, hallei és lipcsei egyetemeket sorra járva hazajött és a kézmárki, majd a budapesti ág. ev. gimn. tanára lett. Innét nevezte ki a miniszter a nagyszabeni tankerület főigazgatójává, hol huszonnégy hosszú éven át mint jó magyar hazafi, kiváló tanfőúr és szeretetteljes feljebbvaló intézte a gimnáziumok ügyeit. Jövőre töltötte volna be 25 éves főigazgatói jubileumát s ő ime most távozik.

Főigazgatósága 20 éves jubileumát fényes és meleg ünnepek keretében ünnepelte meg az egész tankerület tanársága. Bizalmas és meleg volt ez az ünnepély, mint ahogy illik is egy olyan férfihoz, aki szerető édes atya volt az ő „munkatársainak“, — ahogy a tanárokat nevezte.

Most negyvenegy évi tanügyi pályafutás után nyugalomba vonul, eltávozván Nagyszabentől birtokára, a nógrádmegyei Farkasvölgybe. Fáj nekünk ez a távozás és szomorodott szívvel kiáltunk utána „Isten hozzád“-ot. Az életben elkövetett sok jó meglegedetté, derültté teszi öregsége napjait és mi szívből kívánjuk, hogy élete még hosszú ideig oly derült és meglegedett legyen, mint aminőt ő megérdemel.

Isten vele! A derült öregség, a csendes, nyugalmas évek idején volt alattvalói hálás, szeretetteljes érdeklődése fogja kísérni és sokáig közöttünk képzeljük jókedélyű, vidám tréfáiban az ő páratlan frisseségű szellemében alakját is.

„Akit az istenek gyűlölnék, tanítóvá teszik“ mondja a latin közmondás. Elischer József, kir. tanácsos, tankerületünk nyugalomba vonuló főigazgatójáról nem mondhatjuk ezt! Ő az istenek kegyeltje volt és ezt meg is érdemelte, mert hisz aki lelkiismeretes, becsületes, jó ember, az méltó a szép pályafutásra és a hosszú szép öregségre. Isten vele! Adjon a sors neki még sok boldogságot, örömet, meglegedést.

Kiváló írónk: Szemere Bertalan azt mondja: „Éltedben és lelkedben állíts magadnak emléket oh honfi! Mert ha elhalsz, unokád is kihál — és sirod is elpusztul!“

Ő nem hal meg itt soha, mert a nagyszabeni tankerületben számos korszakot alkotó tanügyi eszme és terv, gimnázium stb. hirdeti dicső nagyságát, amelyre nyugodtan s büszkén elmondhatjuk: „exegit momentum aere perenius!“

Halmi Gyula.

— Néhány szó az oltáregyesületről. A „Fogaras és Vidéke“ utolsó számában erről a tárgyról megjelent közleménybe néhány hiba csuszott be, amelyeket legyen szabad alulirotnak, mint az alakuló gyűlésen jelentettek helyreigazítani. 1. Az oltáregyesület tagja férfi és nő egyaránt lehet; hogy azonban valószínűleg túlnyomóan nők fognak belépni, onnét sejtem, mert ők az oltáregyesület hármass célját: a templomok rendben tartását, azok ellátását a szükséges szerelvényekkel, az istentisztelet fényének emelését és a hitbuzgóság ápolását inkább méltányolják, mint a férfiak. 2. Tehát föltétlenül katolikus egyesület kell hogy legyen és felekezetenkülibe be sem olvasható. A Vöröskereszt egyesület ugyanis fölölel magában

minden nemzetiséget és felekezetet, s ha emellett külön társulhatnak a reformátusok, ágostaiak, görög vallásúak és zsidók, a mi társulatunk is virágozhatik, annál inkább, mert számra nézve a lakosságnak majdnem negyedét tesszük és az intelligenciának is igen erős százalékát képviseljük. Ha van baj, csak az, hogy eddig nem tartottunk lépést más vallású polgárainkkal. 3. Uj egyesületünk tagjainak lesznek ugyan vallási kötelezettségeik, de azok még annyira sem kényszerítők, hogy nemteljesítésük esetén a tagok semmiféle jogukat sem veszítik el. Különb az alapszabályok összes pontjait a gyűlésen nyilvánosan tárgyaltuk, azokhoz bárki hozzászólhatott és módosítást ajánlhatott, amint ténylog meg is történt. Ha tehát a jelenlevők mégis beléptek rendes tagul, a szabályoknak önként vetették magukat alá. Mert jóltevő tag lehet bárki, még másvallású is, és ezzel semmi kötelezettség sem jár, igaz, hogy joga sincs. Reméljük, hogy új egyesületünk virágozni fog, mint ahogy azt nemes céljánál fogva meg is érdemelni. A társadalomra sem lesz bomlasztó hatása, a mi szempontunkból pedig valóságos missziót fog teljesíteni. Avagy nem lesz az épületes dolog ha a templomban is szembe fog tűnni a művelt nők finom izlése. Nem lesz áhitatra keltő, ha ünnep és vasárnap egyházi dalegyesület fog énekelni. Hát még az urnapi körmenet rendezettsége mennyivel lesz fölemelőbb látvány az eddigi zürzavarnál. És nem lesz-e megnyugtató a gazdasszonyokra, ha tudják, hogy kath. családjuk a hónap első vasárnapjának délutánján a templomban imádkozik, ahelyett, hogy kétes tisztességű társasággal csatangoljon. Esetleg unatkozó uri hölgyeink is bajosan találhatnak műveltségüknek és izlésüknek halásabb munkatartat, mint az egyházi szerelvényeknek készítését. A fokozottabb hitélet pedig minden esetre jótékony hatással lesz mindenkire, aki gyakorolja. Több megelégedettség, több kölcsönös megbecsülés, több egyszerűség, több munkakedv, nagyobb hajlam a jótékonyra szokott azzal együtt jární. És ki állítaná, hogy mindezek Fogarason fölöslegesek?!

Abel Janka.

— **Kitüntetés.** Mischinger Viktor I. oszt. százados Fogarason, az 50-ik gyalogezredben, szép ünnepeltetés célpontja volt az elmúlt héten. Szolgálatának 25 éves jubileumát ülte meg a helybeli tiszt kar, szeptember 23-án, a „Páris“ szállóban mely alkalommal a kiváló tiszt, a felsőbbség elismerése jeléül és szolgálati kiválóságának jutalmául tisztí érdemjelet kapott. Az ünnepélyes alkalomból kifolyólag a közkedveltségű százados, fényesen és megleghangon ünnepelték társai. A magunk részéről a legőszintébb jókívánatokkal járulunk az ünnepeltetéshez, kívánva, hogy a derék százados mindnyájunk örömeire még igen sok ideig szolgálja a hazát.

— **Pályázat.** A fogarasi ev. reform. egyház elemi leányiskolájánál, lemondás folytán megüresedett női kézimunka óra adói állásra ezennel pályázat hirdettetik, hetenként 4 órán át való tanítási kötelezettséggel, tanévi 240 — kétszáznegyven korona díjazás mellett. — Az állás azonnal elfoglalható. Írásbeli pályázatok 1907. október 5-ikéig nagytiszt. Pánczél Károly ev. ref. iskolaszéki elnök urhoz adandók be, ahol minden ez ügyre vonatkozó felvilágosítások is megtehetőek. A fogarasi ev. ref. egyház elnöksége.

— **Kabaret estély.** Mint halljuk, a fogarasi magyar, református Bornemissza Anna nőegylet október hó 12-én, a Lauritsch szálló nagytermében, érdekes és fényes programmal ellátott kabaret estélyt rendez, amelyre a buzgó hölgyek lázasán készülődnek. Az estély programja meglepetésszerű ötletességgel van összeállítva és városunk minden rétegéből a legügyesebb szereplők állanak a műsor élén. Ez életrevaló, agilis egyesület, rövid pályafutása alatt is évről-évre sikerültebb estélyeket rendezett és már ez is elég biztosíték arra, hogy az okt. 12-iki kabaret élvezetet fog nyújtani.

— **Oktober 6.** A nemzet legjobbjainak, a 13 aradi vértanu halálának napja ez. E napon lélekben gyászol minden igaz magyar és elmélyedve gondol arra, hogy a földi igazság ez: csufos, erőszakos halált szenvedni igazunkért. Soha el nem muló emlékezés, gyász ül szívünkbe a hulló falevővel és borongós őzi napfénytel telt napon és mélységes megilletődéssel, hálával gondolunk dicső vértanúinkra, kik bitó és golyóhalált szenvedtek a hazáért és érettünk. E gyászos emléknapot, lapunk felhívására a fogarasi iparos ifjak köre ünnepli meg, a nagy naphoz méltó lelkesedéssel. Annyi sok évtized mult után e kör agilis elnöke vette kézbe a dolgot és Fogarason, október 6-án vasárnap délelőtt, a Lauritsch szállóban díszes ünnepet tart a dicső vértanuk emlékére. Ezen az ünnepélyen minden magyarnak ott kell lennie, hogy lerőjja a kegyelet adóját a hallhatatlan szellemek sirjánál! Magyar nők! férfiak! elő a lelkesedéssel, gyülekezzünk tömegesen és ünnepeljünk szívvel, lélekkel.

— **Áthelyezés.** Csató Pál járásbírói irnok Csikszerecsébe történt áthelyezése folytán f. hó 28-án új állomáshelyre elutazott.

— **A gyújtogató villám.** Szeptember hó 22-én este nagy vihar volt sűrű esővel a midőn is este 9 órakor Szohodolon Niculáj Pálos házat a villám megsújtotta, és a fából épített ház földig leégett, ugyan abban az időben Zernesten a cellulose gyárba is beütött a villám a hol a villamos motort erősen megrongálta.

— **Életunt leány.** Ujtóhánban Pichler Józsefnek 25 éves Lotti nevű leánya mivel atyja megpirongatta, felakasztotta magát, és a mire észrevették már megvolt halva. Ha így haladunk, hová jutunk?

— **A kéményseprők.** Több oldalról halljuk a panaszt, hogy a kéményseprők hosszú létrájuk és kormos ruhájukkal a sétáló közönségre semmi nemű tekintettel nincsenek, hanem a közönség kénytelen előlük az aszfaltról lekerülni. Ez nem helyes dolog, felhívjuk erre az illetők b. figyelmét.

— **Az új gimnázium.** Végre-valahára, — örömmel látjuk — a gimnázium alapzatát építik. A megyei kórház is szépen halad, így városunk nemsokára két szép impozáns épülettel lesz gazdagabb. Hihetőleg ez az utolsó iskolai év, melyet a gimnázium a régi, szűk épületben lesz kénytelen eltölteni.

— **Elcsipett betörő.** Kornea Áron illényi illetőségű akit folyó évben elkövetett 13 rendbéli betöréses lopás miatt a sarkai csendőrség a sárkányi kir. járásbírósnak átadott, honnan a vizsgálati fogságból július hó 13-án éjjel megszökött, folyó hó 25-én este ismét Fogarasra jött és a helyi kórház irodájának az utcafeleli ablakát betörte és az irodában elhelyezve volt asztal fiókjából, — az asztal fedelének felfeszítése után 308 korona pénzt, mely a Fleiser Adolf

gondnok tulajdonát képezte ellopta és azzal a Kramer Mihály vendéglőjébe menekült hol bor melletti mulatás közben Buci Ferenc és Fülöp Imre helyi rendőrök, kik az esetről értesültek Grün Péter rendőr segítségével elfogták és még az el nem mulatott 287 korona 10 fillér lopott pénzzel és a többi lopott holmikkal együtt folyó hó 27-én a helyi kir. járásbírósnak átadták.

— **Színészeink.** Fehér Károly színtársulata legutóbb Baróton és Nagyajtán tartott 12—12 előadást és mivel a legeslegujabb műsora adta, mind a két helyen élénk érdeklődést és telt házakat aratott. Nagyajtáról a székely kiállítás alkalmából Sepsiszentgyörgyre ment 8 előadásra, onnét pedig október hó elején Fogarasba érkezik. A közönség kedvencei Turi Marcsa, Komáromi Terus és Perányi Melanie. A férfiak közül Hegyesi, Zilahi, Dányi és Kovács a fő vonzóerők. Mind régi ismerőseink. Reméljük, hogy művészi tekintetben megerősödvé térnek vissza hozzánk. Felhívjuk a közönség figyelmét előre ez eseményre, mert hiszen csakis úgy várhatunk jót, ha kellő pártolást nyújtunk.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratú, villanyvilágítással. Rézagyak, fürdők, lift, kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **A szászvárosi sikkasztó.** Megirtuk a szászvárosi áldatlan állapotokat. A sikkasztás ügyében folyó vizsgálat napról-napra érdekesebb adatokat hoz napfényre. A polgármester bűnössége is beigazolást nyert, az el-sikkasztott összeg 80 ezer korona, melyet jórészt német színésznőkre költött Schuller Mór pénztáros. Rendesen görög betűkkel írta feljegyzéseit, melyeken pontosan ott volt a keltezés is és hogy mire adta a pénzt. Ilyenféle feljegyzéseket találtak: „Für Mizi 300 kronen“ „Für W. Olga 500 kronen“ és így tovább.

— **Lopás.** Dáma György és Kovács Lina téglavető cigányok folyó hó 18-án Fogarason a Wolf-féle vendéglőben Bartolotti Carola rukkori lakos zsebéből 39 kora loptak. Átadatott a járásbírósnak.

— **Megszökött az urától.** Mészáros Jánosné sebesi asszony e hó 18-án Sztratyó Vazul famunkással éjjel, mialatt a férje aludt megszökött. A férj panaszára a csendőrség a hűtlen asszonyt felkutatta s a brazai fűrésztelepen megtalálván haza kísérte. Férjétől állítása szerint azért szökött meg, mert az őt sokszor megverte.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárjegyzékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőrúruk stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra . . . K 3.—
System Roskopf patent óra . K 4.—
Svájci ered. syst. Roskopf pat. K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf“ nikkell remontoir K 7.—
Ezüst rem. óra „Glória“ művel K 8.40
Ezüst rem. óra dupla fedéllel K 12.50
Ébresztőóra K 2.90 Konyhaóra K 3.—
Schwarzwaldi óra K 2.80 Kakukóra K 8.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás.
Nincsen kockázat! Becserülés megengedve vagy a pénz vissza!

Első óragyár Brűx.

KONRAD JÁNOS,

cs. és kir. udvari szállító
Brűx 1422. szám. (Csehország).

△ Buziásfürdő új tulajdonosa, Muschong Jakab, modern berendezésű szénaszműveket állított fel, melyek rendeltetése a buziasfürdői világhírű szénaszműveket kiaknázni és természetes folyékony szénasavat szállítani mindennemű ipari célokra. Miután ezen szénaszművek kartellen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes, vegyileg legtisztább folyékony szénasavat beszerezni és későbbi szükségleteinek céljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagyszabású berendezése dacára, később érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

Közönség köréből.

Válasz

a Fogaras és Vidéke „Felszólítás” című cikkére.

A Fogaras és Vidéke ideai 39-ik számában, azon megokolással, hogy az érdekeltek állandóan molesztálják a szerkesztőséget, — azért, mert a Trepchesz H. Rezső volt rendőrfőnök által a tűzoltózenekar szervezése céljaira gyűjtött pénzről elszámolás nem történt: „5” (t. i. a szerkesztő!) a tűzoltóegyletet felkérte az elszámolásra.

Hogy minden érdeklődőt megnyugtassunk s bebizonyítsuk azt, hogy „nincs hiba a kréta körül, a felszólítás következtében az alábbiakat bátorkodunk kijelenteni.

Trepchesz H. Rezső eltávazása alkalmával a jelenlegi tűzoltóparancsnokságnak sok minbenről s azok között a szóban levő gyűjtésről is beszámolt. (A gyűjtés idején Trepchesz volt a főparancsnok, a mostani parancsnokság csak később vette át tőle az egyet vezetését.) Az őrizetünk alatt álló gyűjtőívvek összesítéséből kiténik, hogy a Fogaras és Vidéke 39. számában részletesen közölt gyűjtés eredménye szóról-szóra megegyez az általunk átvett jegyzékkel s ebből arra következtetünk, hogy nevezett a gyűjtés eredményéről annak idején nyilvánosan s épen a Fogaras és Vidékében elszámolt.*)

Mi úgy tudjuk — s ezt a „Felszólítás” is megerősíti, — hogy a tűzoltózenekar céljaira történt a gyűjtés; ép ezért gondjaink egyikét képezi annak az alapnak nemcsak a kezelése és az egyet kebelében évről-évre való elszámolása, hanem főképp annak gyarapítása és a zenekar szervezése is.

Hogy ez így van, annak igazolására szolgálhatnak a következő adatok:

Az alap állapota 1905. december hó 17-én, amidőn a Trepchesz H. Rezső naplóját és számadását Parászka Lajos községi pénztárnok ur lezárta, ez volt:

I. Bevételek:

- a) A tűzoltóegylet eddigi saját alapja 627.80 K,
 - b) Blumrich Nándorné hagyománya a tűzoltóegylet javára 100.— „
 - c) a Thierfeld Dávid urtól átvett összeg 60.84 „
 - d) az általános gyűjtés eredménye 474.80 „
- összesen = 1263.44 K.

II. Kiadások:

- a) Ruzs János zenekarának az 1905. évi térzenéért kifizetett 440.— K.
 - b) Hangszerek renováltásával, továbbá a gyűjtéssel felmerült és más vegyes költségek összege 232.65 „
- összesen = 672.65 K,

mely összegnek a bevételből való levonása után a tiszta maradvány 590 K 79 fillér.

Azóta ezt a maradványt az 1906. és 1907. évi tűzoltóbálok tiszta bevételeivel és egyéb jövedelmeinkkel, kerek 400 koronával gyarapítottuk, úgy, hogy a tűzoltózenekar alapja most 990 K 79 fillér és reményünk van, hogy még ezután is gyarapíthatjuk az alapot mindaddig, míg valódi rendeltetésére lesz fordítható, mert ez az összeg csak 2 évi térzene költségeire volna elég, a cél pedig az, hogy lehetőleg állandóan legyen térzenénk.

*) A következtetés nem helyes, mi más uton kaptuk az adatokat, soha semmiféle elszámolást sem láttunk s nem tudunk róla semmit! Szerk.

Trepchesz H. Rezső még ittléte alatt megkísérelte Ruzs János zenekarával 10 évre egyezséget kötni. A 10 évre 2800 kor. díjazást ajánlott fel olyformán, hogy a 22 tagból szervezendő zenekar ennek az összegnek felét: 1400 koronát előre, a másik 100 koronát utólagosan, a 10-ik évben kapja kézhez.

Minthogy ez az egyezség nem sikerült, másfelől mivel a rendelkezésre álló összeg sem olyan, hogy azzal a tűzoltói zenekart szervezni lehetne, tétlenül kellett eddig és kell még ezután is a jobb jövőt várunk.

Végül annak az észrevételünknek adunk kifejezést, hogy mi, akik a tűzoltóegylet ügyeit és a most napirenden levő ügyet is minden önös célok, sőt sokszor ép a saját anyagi és idővesztéséinkre való tekintet nélkül és a legjobb akaratúval szolgáltuk — hasonló támadások*) következtében kénytelenek lennünk félreállni s kérdés, hogy majd vállalkoznak-e mások a tűzoltóegylet ügyeinek további vezetésére. Különben most is szívesen átadjuk „5”-nek és a t. szerkesztőség molesztálóinak az egyet vezetését, talán nekik inkább sikerül az ügyet rövidebb idő alatt dülőre juttatni.

T. Szerkesztő urat kérve, hogy jelen válaszunkat az ügy érdekében és az érdekeltek megnyugtatója céljából teljes egészében és kihagyások nélkül közreadni sziveskedjen, vagyunk tisztelői

Fogaras, 1907. szeptember 24-én

az önkéntes tűzoltóegylet parancsnoksága.

*) Nagyon érthetetlennek tartjuk e kifejezést. Mi illetelmes hangon megkértük az egyet, hogy nyilvánosan számoljon el, hiszen ez kötelessége. Ha ezt támadásnak lehet minősíteni, akkor igazán nem tudjuk mit mondjunk. Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Értesítés.

A fogarasi előlegezési egyet részvénytársaság (Worschuss-Verein A. G.) a betétek után járó kamatlábat f. évi október hó 1-től, 4 1/2 %-ról 5 %-ra emelte fel.

1-3

Az igazgatóság.

**Törekvő emberek
figyelmébe!**

T. Szücs Mihály és Tsa

cég Nagyváradon, fűzes fatelep 3. sz. alatt

ajánlja új alakú és igen célszerű törvényesen védett

— saját rendszerű hornyolt —
cement tetőcserép kézi gépeit,

cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel **NAGY JÖVEDELMEZT BIZTOSÍTÓ ÜZLET LÉTESÍTHETŐ.** — Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építészek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállíthatók, az üzlet bevezetésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Tisztíts csak
Globusz
fém tisztító kivonat.

Visszelárusítók kerestetnek!

**Harisnya nélküli
petroleum izzóvilágítás!**

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10"" = 1 Kor. 75, 14"" = 2 Kor. —, 16"" = 2 Kor. 30.

Utánvétel és postadíjmentes!

Átnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N.)

Visszelárusítók kerestetnek!

NINCS GÉPEZET**CSEPPFOLYÓS GÁZ**

Palackban készen szállítjuk

Legszebb világítás!

Bárhol alkalmazható!

VESZÉLYTELEN.

Kezelést nem igényel!

Díjtan felvilágosítást ad:

Cseppfolyós gázgyár

Czinkota (Budapest).

Muschong-Buziásfürdői**SZÉN SAV-MŰVEK**

ujonnan berendezve

kártyán kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉN SAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/4 és 1/2 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavmüvek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgűny cím: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

Kereskedelmi könyvvitel, magyar és német levelezésre ajánljuk egy szakavatott mérlegképes

KÖNYVVEZETŐ

naponta 2 órai foglalkozásra helyben.

Címe megtudható e lap = kiadóhivatalában. =

FISCHER-TARSA NYÉNYED FA ÉS SZŐLŐS KÖLAK150.000 GYÜMÖLCSFA CSEMETE,
1.000.000 GYÜMÖLCSFA - ALANY,
1.000.000 ÉLŐ SÖVÉNYCSEMETE
SÉTÁNYFÁK DISZCERJEK,
RÓZSÁK TŰLEVELŰFÁK, STB.100.000 LEGTÍVŐMŰSŐ,
LUGASSZŐLŐ
OLTVÁNY.
1.000.000 SZŐLŐ OLTVÁNY
EUROPAI ÉS AMERIKAI SIMA,
ÉS GYÖKERES VESSZŐ.
ÁRJEGYZÉK ÉS MIVELÉSI UTASÍ-
TÁS INGYEN.**SZÁLLODA MEGNYITÁS.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a LAURITSCH-féle vendéglőt átvettem és folyó hó 28-án szombaton

„Transsylvania“

név alatt megnyitottam. Az üzletem alapelve: jót, lehetőleg olcsón adni. Jó ételek, kitűnő hegyaljai tiszta boraim, a lehetőségig olcsó árak, pontos és gyors kiszolgálás mellett óhajtom a m. t. közönség pártfogását kiérdemelni.

Kiváló házikonyhám a hónapra étkező urak, valamint házakhoz hordatók rendelkezésére áll.

Szives pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Sámsony János,

szálloda-bérlő és a Tátravirág völgyi fürdő- és hidegvizgyógyintézet vendéglőse.

HAZAI GYÁRTMÁNYU KÜLÖNLEGESSÉGEK
valamint valódi angol, scot, stb.**Gyapju szövetek**Legnagyobb választék.
Minták azonnal bérmentve.**Lischka József**

posztóraktára,

= BRASSÓ. =

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyszombeni fiókja

Alapított: 1841-ben.

Nagypiac 2. szám.

Alapított: 1841-ben.

Alaptőke és tartalékalapok 92 millió korona.

Betétek elfogadása takarékpénztári könyvecskékre folyó számlára és pénztári jegyekre.

Értékpapírok, idegen pénzek, ércpénzek vétele és eladása.

Értékpapírok átvétele őrzésre és kezelésre.

Kölcsönök nyújtása értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.

Szelvények és kisorsolt értékek beváltása.

Bel- és külföldi váltók és utalványok leszámítolása, illetve vásárlása.

Katonai házassági óvadékok beszerzése.

Sorsjegyek árfolyamvesztés elleni biztosítása.

Tűzdei megbízások teljesítése.

Tőkebefektetésre különösen alkalmasak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 4% és 4¹/₂% adómentes záloglevelei és községi kötvényei, melyek a közigazgatás minden ágazatában biztosítésként és bányapénzül elfogadhatók. Ezen óvadékképes záloglevelek és községi kötvények árvapénzek elhelyezésére, valamint katonai házassági óvadékokra alkalmasak.

Minden a bank és takarékpénztári üzlettel kapcsolatos ügyben úgy szóbeli, mint írásbeli úton **díjmentes felvilágosítás.**

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Értesítés! Fogaras város és vidékének, valamint az utazó n. é. közönséget van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy

A FOGARASI

Mercur Szállodát

több évre kibéreltem és azt

f. é. október hó 1-én saját kezelésem alá veendem.

Sok éven át e téren működve szerzett tapasztalataim párosulva a legfigyelmesebb kiszolgálással, elsőrendű hamisítatlan erdélyi boraim, kőbányai sör és kiváló magyar konyhám azon reményre jogosítanak, hogy nagyérdemű vendégeim igényeinek teljes megelégedésükre megfeleledek.

Kiváló tisztelettel

GERENDI MÓR,

a „Mercur“-szálloda bérője és a Verestorony vasuti vendéglőse.

== Havi étkezés bérlemények úgy az étkezdében, valamint házon kívüli kiszolgálásra elfogadhatnak. ==

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

== Brassóban. ==

Fogarasra kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarasra.